

Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteet 1.8.2026 alkaen

SVUT 23.10.2025 § 5

Valmistelija

sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Esiopetus järjestetään Loviisan kaupungissa perusopetuslain (628/1998), varhaiskasvatuslain (540/2018) ja valtioneuvoston asetuksen (422/2012) mukaisesti. Kaupungin tavoitteena on turvata laadukas, lapsen etua ja kehitystä tukeva esiopetus kaikille lapsille, lähellä lapsen arkea.

Esiopetusta voidaan järjestää:

- perusopetuksen koulun yhteydessä
- päiväkodissa tai varhaiskasvatusyksikössä
- yhteistyössä toisen koulutuksen järjestäjän kanssa.

Esiopetuksen järjestämisen tavoite

Esiopetuksen tulee muodostaa lapselle eheä jatkumo varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Tavoitteena on:

- vahvistaa lapsen valmiuksia siirtyä kouluun
- lisätä pedagogista ja sosiaalista yhtenäisyyttä varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen välillä
- turvata henkilöstön ammatillinen tuki ja yhteistyörakenteet.

Periaate esiopetuksen sijoittamisesta

Esiopetus sijoitetaan koulun yhteyteen, kun:

- lapsiryhmä on riittävän suuri, jotta pedagoginen ja taloudellinen toimintaedellytys täyttyy
- koulun ja esiopetuksen yhteinen henkilöstöyhteistyö mahdollistaa joustavan oppimisen tuen
- esiopetuksen ja alkuopetuksen oppimisympäristöt voidaan jakaa ja hyödyntää yhdessä
- koululla on tilat, jotka täyttävät varhaiskasvatuslain turvallisuus- ja mitoitusvaatimukset
- siirto vähentää erillisten esiopetusyksiköiden ylläpitokustannuksia ja tehostaa resurssien käyttöä.

Esiopetus säilyy varhaiskasvatusyksikössä, kun:

- esiopetusryhmä on osa päiväkodin kokonaisuutta ja koulun sijainti on selvästi etäällä
- lapsiryhmän koko on pieni tai kuljetus koululle ei ole tarkoituksenmukaista
- yhteistyö koulun kanssa voidaan toteuttaa pedagogisin keinoin ilman fyysistä siirtoa.

Perustelut esiopetukselle koulujen yhteydessä

Loviisan kaupungissa esiopetusta järjestetään tällä hetkellä vain koulujen yhteydessä, jotta käytäntö olisi yhtenäinen koko kaupungissa. Esiopetus sijoitetaan ensisijaisesti kouluun silloin, kun se pedagogisesti, toiminnallisesti ja tilallisesti tukee lapsen kehitystä ja sujuvaa siirtymää koulupolulla.

1. Pedagoginen jatkuvuus: Koulujen yhteydessä toteutettu esiopetus vahvistaa lapsen siirtymää esiopetuksesta perusopetukseen. Lapsi tutustuu oppimisympäristöön, opettajiin ja koulun toimintakulttuuriin

- jo ennen koulun alkua. Tämä vähentää nivelvaiheen haasteita ja tukee oppimisen jatkuvuutta.
2. Yhteinen pedagoginen kulttuuri: Kun esiopetus ja alkuopetus toimivat lähekkäin, henkilöstö voi tehdä tiiviimpää yhteistyötä opetuksen suunnittelussa, tuen järjestämisessä ja arvioinnissa. Yhteiset pedagogiset tiimit tukevat lapsen yksilöllistä oppimispolkua.
 3. Oppimisen tuen ja opiskeluhuollon palvelut: Kouluilla on valmiiksi rakenteet oppilashuollon, erityisopetuksen ja oppimisen tuen järjestämiseen. Näiden palveluiden tuominen myös esiopetusikäisille vahvistaa ennaltaehkäisevää tukea ja varhaista puuttumista.
 4. Tilatehokkuus ja resurssien käyttö: Kouluille siirtäminen mahdollistaa tehokkaamman tilankäytön ja henkilöstöresurssien yhdistämisen. Tämä tukee kaupungin talouden tasapainottamista ja vähentää erillisten esiopetustilojen tarvetta.
 5. Yhteisöllisyys ja inklusio: Kouluympäristö tarjoaa esiopetusikäisille lapsille mahdollisuuden olla osa koulu yhteisöä ja osallistua yhteisiin juhliin, tapahtumiin ja teemapäiviin. Tämä lisää osallisuutta ja vahvistaa koulumyönteisyyttä.

Ryhmäkoot ja henkilöstö

Esiopetusryhmien koko määritellään lasten määrän, tuen tarpeiden ja henkilöstöresurssien perusteella.

Ryhmätyyppi	Suosittelut vähimmäiskoko	Suurin sallittu ryhmäkoko	Henkilöstömitoitus
Esiopetus koulun yhteydessä	5 lasta	20 lasta	1 opettaja (13 lapseen saakka) + toinen aikuinen, jos lapsia yli 13
Esiopetus yhdysluokka-opetuksena	4-5 esiopetuslasta/ esiopetusikäluokka	18 lasta (esiopetus + alkuopetus)	Esiopetus järjestetään yhdessä 1. vuosiluokan kanssa, kun esiopetusopettaja ja luokanopettaja tekevät yhteistyötä. Kahden aikuisen läsnäolo koko päivän ajan on edellytys. Esiopetuksen tavoitteet ja toiminta erotetaan selkeästi alkuopetuksen tehtävistä. Esioppilaille on turvattava oma leikki-, lepo- ja siirtymäaika.
Erytystä tukea vaativa ryhmä	---	15 lasta	Ryhmäkoko pienennetään, tai lisätään henkilöstöä lasten tarpeiden

			mukaan. Tukea antava henkilökunta (avustaja, erityisopettaja) ei sisälly mitoitukseen.
Pienet kylä- ja lähialueiden esiopetusryhmät	5 lasta	15 lasta	Ryhmä voidaan säilyttää, vaikka lapsia olisi vähän, jos se on lapsen edun ja palveluverkon kannalta perusteltua. Mahdollinen yhdistäminen toiseen ryhmään arvioidaan vuosittain.

Ryhmäkoon ylittäminen ei ole sallittua. Jos esioppilaita on yli 20, muodostetaan uusi ryhmä tai lisätään henkilöstöresursseja.

Pedagogiset ja rakenteelliset periaatteet

- Esiopetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan lapsen lähialueella, omassa koulussa tai päiväkodissa.
- Alle viiden lapsen ryhmä voidaan yhdistää toisen alueen ryhmään, mikäli se on lapsen edun mukaista ja kuljetus voidaan järjestää turvallisesti.
- Mikäli lapsia on useampi kuin yksi ryhmäkoko sallii, kaupunki perustaa uuden esiopetusryhmän.
- Ryhmien suunnittelussa huomioidaan lasten tuen tarpeet, kieliryhmät ja mahdollisuus varhaiseen kouluyhteisöön kiinnittymiseen.

Tavoite ja seuranta

Tavoitteena on varmistaa, että jokaisessa esiopetusyksikössä toteutuu:

- turvallinen ja yksilöllinen oppimisympäristö
- riittävä henkilöstömitoitus ja tuki
- lapsen oikeus lähipalveluun

Kaupungin sivistystoimi seuraa ryhmäkokojen ja henkilöstöresurssien toteutumista vuosittain osana henkilöstö- ja palveluverkkosuunnittelua.

Sivistysjohtaja on kuullut varhaiskasvatuspäällikköä ja koulutuspäällikköä asian valmistelussa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus

Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen koulutusjaosto esittää sivistyslautakunnalle, että

a) sivistyslautakunta päättää Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteista 1.8.2026 alkaen edellä olevan mukaisesti kuultuaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden henkilöstöä, huoltajia, vaikuttamistoimielimiä, kuten lapsiparlamenttia ja nuorisovaltuustoa sekä lapsia.

b) pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely

Jäsen Kerstin Häggblom ehdotti, että esiopetus pitää järjestää koulussa, mutta ehdotusta ei kannatettu. Hän veti ehdotuksensa pois.

Päätös

Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen koulutusjaosto päätti ehdottaa sivistyslautakunnalle, että

a) sivistyslautakunta päättää Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteista 1.8.2026 alkaen edellä olevan mukaisesti kuultuaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden henkilöstöä, huoltajia, vaikuttamistoimielimiä, kuten lapsiparlamenttia ja nuorisovaltuustoa sekä lapsia.

b) pykälä tarkastetaan välittömästi.

SUKO 29.10.2025 § 5

Valmistelija

sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus

Sivistyslautakunnan ruotsinkielisen koulutusjaoston päätös tiedoksi suomenkieliselle koulutusjaostolle.

Päätös

Sivistyslautakunnan suomenkielinen koulutusjaosto merkitsi ruotsinkielisen koulutusjaoston päätöksen tiedoksi.

SL 19.11.2025 § 35

Valmistelija

Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää

a) Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteista 1.8.2026 alkaen edellä olevan mukaisesti kuultuaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden henkilöstöä, huoltajia, vaikuttamistoimielimiä, kuten lapsiparlamenttia ja nuorisovaltuustoa sekä lapsia.

b) että, pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti

a) Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteista 1.8.2026 alkaen edellä olevan mukaisesti kuultuaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden henkilöstöä, huoltajia, vaikuttamistoimielimiä, kuten lapsiparlamenttia ja nuorisovaltuustoa sekä lapsia.

b) tarkastaa pykälän välittömästi.

Valmistelija

sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Sivistyslautakunta (19.11.2025 § 35) päätti

- a) Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteista 1.8.2026 alkaen edellä olevan mukaisesti kuultuaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden henkilöstöä, huoltajia, vaikuttamistoimielimiä, kuten lapsiparlamenttia ja nuorisovaltuustoa sekä lapsia.
- b) tarkastaa pykälän välittömästi.

Valmistelun tueksi toteutettiin sähköiset kyselyt henkilöstölle, huoltajille ja lapsille 4.–12.5.2026. Kyselyillä kartoitettiin näkemyksiä esiopetuksen järjestämisen periaatteista, esiopetuksen toimivuudesta sekä kehittämistarpeista.

Henkilöstökyselyssä arvioitiin muun muassa:

- esiopetuksen periaatteiden selkeyttä
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyötä
- siirtymää esiopetuksesta alkuopetukseen
- tiedonkulkua huoltajien ja henkilöstön välillä
- lapsen tuen toteutumista
- esiopetuksen resurssien riittävyttä.

Huoltajakyselyssä arvioitiin muun muassa:

- tiedonsaannin riittävyttä
- esiopetuksen käytäntöjen selkeyttä
- lapsen viihtymistä esiopetuksessa
- lapsen saamaa tukea ja ohjausta
- kodin ja esiopetuksen välistä yhteistyötä
- esiopetusympäristön turvallisuutta ja oppimista tukevaa toimintaa.

Lapsille suunnattu kysely kohdennettiin esiopetuksessa oleville lapsille ikä- ja kehitystaso huomioiden. Kyselyssä selvitettiin lasten kokemuksia muun muassa:

- esiopetuksen arjesta ja toiminnasta
- aikuisten yhteistyöstä
- siirtymästä esiopetuksesta kouluun
- tiedonkulun selkeydestä
- avun ja tuen saamisesta
- esiopetuksen tilojen, aikuisten ja välineiden riittävydestä.

Kyselyt sisälsivät lisäksi avoimia kysymyksiä, joissa vastaajat saattoivat tuoda esiin näkemyksiään esiopetuksen vahvuuksista, kehittämistarpeista ja muista huomioista.

Nuorisovaltuusto antaa asiasta lausunnon 21.5.2026.

Lapsiparlamenttia ei ole tässä valmisteluvaiheessa kuultu erikseen, koska lapsiparlamentin toiminnan koordinointivastuu on siirtynyt uudelle vastuuhenkilölle. Toiminnan käytännön toimeenpano ja käynnistyminen vievät aikaa. Asia koskee ensisijaisesti esiopetuksen järjestämisen periaatteita. Lasten näkökulmia on kuitenkin huomioitu lapsille suunnatun kyselyn kautta. Kokouksessa esitellään kooste henkilöstö-, huoltaja- ja lapsikyselyiden keskeisistä tuloksista sekä nuorisovaltuuston lausunto.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen
Ehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä edellä esitetyt Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteet 1.8.2026 alkaen. Pykälä tarkastetaan välittömästi. Käsittely Koulutuspäällikkö Auli Saarinen kertoi lautakunnalle kyselystä, joka lähetettiin huoltajille, lapsille ja henkilöstölle.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti hyväksyä edellä esitetyt Loviisan kaupungin esiopetuksen järjestämisen periaatteet 1.8.2026 alkaen. Pykälä tarkastettiin välittömästi. /